

Landskap: Blekinge

Upptecknat av: Ivar Öjvind Swahn

Härad:

Adress: Karlskrona

Socken: Karlskrona

Berättat av: Alfred Johansson

Uppteckningsår: 1943

Född år 1880 i Kristianstads län

LUND'S UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Vardagsbrödet

Ulma k. 11(b.)

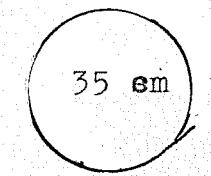
Skriv endast på denna sida!

Duplett.

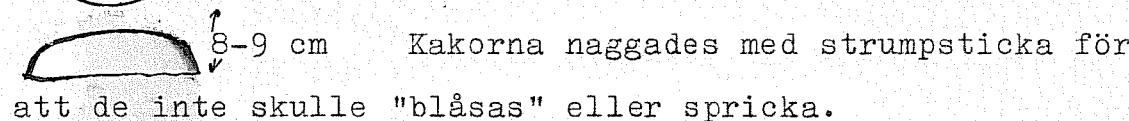
ACC. N:o M. 9225:1.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

a) Slagbröd = grovt bröd = Skållat mjöl som sedan "slogs" med ett "roder" eller en "tvet" till dess degen blev kall. (ungefärlig 2 timmars arbete). Tillsattes sedan med surdeg. Arbetades sedan ytterligare med mera mjöl efter jästningen. Till degen sammalades rågmjöl.

35 cm vägde (3kg.) 6-8 skålpond

Äts mjukt skuret i skivor. Brödet förvarades i spannmålsbingarna. d.v.s. grävdes ner i säden för att vara mjuka och för att skyddas mot råttor. Eller också i mjöl. (sällan).

Hårt bröd fanns inte. Ej heller tunnbröd. Slagbrödet som var det enda brödet bakades en gång i månaden, forts.s.2.

Duplett.

ACC. N:oR M. 9225:2

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4.e vecka. Snåla bönder bakade 4 veckor innan det gamla brödet var slut för att det ej skulle vara för färskt och gå åt för fort.

Till julbaket - (jullimpot) veckan före julveckan, tillsattes slagbrödet med kummin och "slogs" mera än vanligt så att det blev extra sött.

Julbaket skulle räcka till Vårfrudagen. (25/3)

Sista kakan fick inte användas förrän på Vårfrudagen!

Detta var mycket noga.

Inget matbröd skulle bakas mellan Jul och Vårfrudagen.

Till julbrödet användes ibland siktat rågmjöl. "Näbbat rågmjöl".

"Morfar blev arg och kallade dom för stackare som bakte bröd i januari".

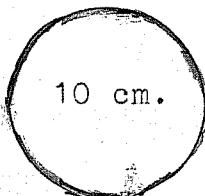
Duplett.

ACC. N:R M. 9225:3

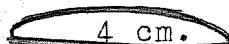
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Varje fredag bakades kornkakor.

Bakades av kornmjöl siktat utan inblandning av annat
mjöl. Troligen var det något jäst med surdeg. Men ytterst lite.

vikt $\frac{1}{2}$ skålpond

4 cm. tjocka. "Kornbullar" Skulle räcka till
en man.

Kornkakorna åts mjuka. Delas mitt itu i 2 halvor
liksom franskbröd. Dessa kakor förvarades i stenkukor.

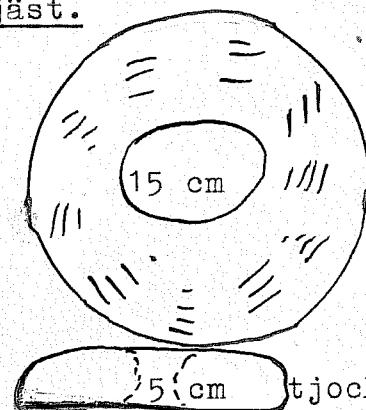
Dessa gjordes av ljumt vatten och kornmjöl, siktat. Stod
uppslagen endast 1 timma. Naggades rätt mycket.

Duplett.

ACC. N:R M. 9225:4

Under 1890-talet bakades "hålkakor" av bagarna i Karlskrona. Av rågmjöl och av rågsikt.

Degen var jäst.

tjocka vikt knappast 3/4 skålpond.

Naggades mycket.

Stadsbagare i Karlskrona skulle ha följande matbröds-
sorter:

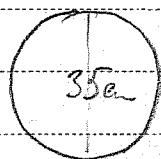
Grova ankarstockar. Runda grovbröd. Limpor, runda
och avlånga. Rågsöta bröd (ej skållat). Franskbröd. Rågskor-

por (obs! av vetemjöl) speciellt karlskronabröd. (1870-talet
övergick man till vete i dem men tidigare rågsikt. Namnet
fortlever dock än.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

~~Detta är en handskriven anteckning från en folktale. Tidpunkten är okänd.~~

a) Slagbrot = gjort bröd. = Skallas mjöl van sedan "slagts" med ett "röder" eller en "fvet" till dess dragen blev kall. (ungefärlig 2 timmar arbete) Räknades sedan med surdeg. Arbetsdelen sedan upphöjdes med mera mjölk efter järingen. Där denna sammalat närmijöt.

33 cm vätte (3 kg) 6-8 skålspoon

8-9 cm

Rakorna myggades med strumpstöckor
för att det inte skulle "blasas" eller
spurika.

Att myggis observerat i sittor. Brödet förvarades i speciella
mörbstugurna d.v.s. gruvor ner i vinden för att vara myggfria
och för att skyddas mot sittor. Eller också i mjölet. (Sättan)
Hört bröd fanns inte. Ett heller kumbröd. Slagbrotet
som var det enda brödet bokades en gång i annat.

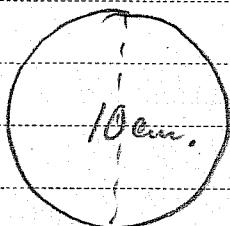
ACC. N:R M. 9225:3.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

a.) Växte först bakade kornbärs.

(sittat)

Bakader är kornjötutan näbladning är
annat nöjt. Trotsen var det nöjt jäst sedan
suntet. Men gärna lite.

varit i Skåne

från.

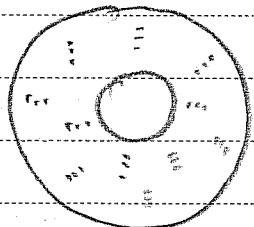
"Rombullar" Skulle
raka för en
man.

Rombullarna är mycket. Dele mit i två delar
dessa fruktade. Dessa bärer förmånen i stenkrukor.
Sjöfe spindes och gjordes till honung, sittat. Stor
mycket och tina. Noggrans rätt mycket.

ACC. N.R. M. 9225:4

Under 1890-talet behövdes "hälkkabos" av bergarna i
Kuldmuna. Här närmijät är nu närsjöt.

Tegnet van jäst.

T
15 cm
I

5 cm. breda - vist kryppat $\frac{3}{4}$ mängan

Näggetes mycket.

Statsskogen: Kuldmuna skulle ha fått mera material under:

Grova aska och strökar. Runta gruvor, dimpor, runtah
avlägs. Råggöta förd (ej obrukt). Finshöjd. Råggötor
(obs. en rödmyrt) speciellt hultskur förd. (1870-talet omräknat
mehr här vete i dan man hörjade närsjöt. Namnet fast -
brev och där an).

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

M. 9225:2. p

Upptecknat av: Preuß (und) Sven

Landskap:

Härad:

Socken:

Uppteckningsår: 1943

Adress: Rödshaga

Berättat av: Alfred Johansson

Född år 1888 i Kristvalla Kyrkland

4:e vecka. Småla bröder hörde 4 veckor innan det gamla bordet
var slut för att det ej skulle vara för färskt och ja åt fört.

Till jultabben, också före julveckan, färsatser slog bröder med
kummin och "slöjs" men den vanliga är att den blir en lång sött.

Jultabben skulle också finna till Välfundagen. (2/3) Sista heden fick
inte användas från på Välfundagen! Detta var enghetsmoga.

Inget matteos skulle bohos mellan Jul och Välfundagen.

Till julbrödet användes "bran" siktat rågmyöt. "Näbbaf
rågmyöt"
"Moppar blev arg och kallade dem för istskare om brödet
bit i jämnan"

Men brödet sedan bannades i Karlstuna.

Ifyll endast ovanstående uppgifter!